

Alföldi Erdőkért Egyesület Kutatói Napja (AEE) a lakiteleki Nép főiskolán

A november 15-én Lakiteleken megrendezett Kutatói Napon huszonegyedik alkalommal gyűltek össze a szakemberek, a kutatók, valamint a téma iránt elkötelezettek, hogy betekintést nyerjenek a referenciaértékű gyakorlati eredményeket felvonultató gazdálkodók és a szakmai kutatóműhelyek munkájába.

Az Egyesület és a KEFAG Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt. által közösen szervezett rendezvényen közel 80 résztvevő 10 előadást, és egy felkért hozzászólást hallgathatott meg valamint 13 posztert tanulmányozhatott át a rendezvény alkalmával.

A Kutatói Napon, hasonlóan a korábbi évekhez napjaink egyik kiemelt, és egyben legtöbb vitát kiváltó témája: *”Őshonos fafajok szerepe az Alföld erdőgazdálkodásában”* szerepelt fő gondolatként.

Nem volt véletlen a témaválasztás, hiszen a síkvidéki erdőgazdálkodást alapjaiban érintő, a szárazodó klímát előrevetítő modellek szerint az állományalkotó őshonos fafajaink elterjedési területei jelentősen megváltozhatnak. Ez az előrejelzés az alföldi határ termőhelyeket, az azokon található fafajokat még érzékenyebben érinti. Ezt a vészjóslónak is nevezhető helyzetet Prof. Dr. Mátyás Csaba így fogalmazta meg: *„az erdész társadalmat teljesen készületlenül találja egy olyan törvényességi és társadalmi elvárási környezetben, amely a gazdálkodótól a feltételezett eredeti állapot (a potenciális vegetáció) helyreállítását, de minimálisan az eddigi természetességi állapot fenntartását várja el, csökkenő mértékű beavatkozás mellett.”*

Professzor Úr nyitó előadásában - melynek címe: *„Az őshonosság fogalmával kapcsolatos elvárások és kétségek”* – ezt a társadalmi felelősséget, és az azonnali cselekvés fontosságát hangsúlyozta ki, rávilágítva ugyanakkor az őshonosság definíciós problémáira is. Hangsúlyozta, hogy a termőhely nem tekinthető állandónak, hiszen a termőhely ökológiai potenciálját meghatározó egyik tényező, a klíma jelen tudásunk szerint meglehetősen nagy sebességgel változik, jelentősek a klimatikus elmozdulások.

A konferencia előadói valamennyien ezen központi gondolathoz kapcsolódóan mutatták be a kutatási területeiket, szűkebb és tágabb környezetüket.

A rendezvényt Sulyok Ferenc, a KEFAG Zrt. vezérigazgatója nyitotta meg, majd ezt követően Sódar Pál, az Egyesület elnöke köszöntötte a résztvevőket.

Felföldi Zoltán, Lakitelek nagyközség polgármestere, egyúttal gyakorló erdőgazdálkodó *„A lakiteleki erdők leírása, különös tekintettel az őshonosság tükrében”* című előadásában mutatta be a rendezvény helyszínét adó községet, annak erdeit, az erdők múltját, jelenét, és tett kitekintést néhány lehetséges jövőkép felé.

Farkas Andrea, a Klíma Klub elnöke *„A klímaváltozás társadalmi elfogadottsága”* címmel tartott előadásában a civil összefogás erejéről, és a környezeti tudatosságunk mértékéről beszélt.

Szabó Tibor József a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóságának részéről *„Erdészeti igazgatás, törvényességi és társadalmi elvárások az alföldi erdőgazdálkodásban”* címmel a jelenlegi jogi környezetről, az abban felmerülő gyakorlati ellentmondásokról, a lehetséges megoldási lehetőségeiről beszélt.

Filotás Zoltán - Sipos Ferenc - Bolla Bence - Hoksza Attila, a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság szakemberei által összeállított előadásban - melynek címe „A Két Víz közének védett és Natura 2000 erdei a változó környezeti viszonyok mellett” - szintén a cselekvés fontosságára hívták fel a figyelmet. Kettős megfelelési kényszer jellemzi a természetvédelmi területek erdőgazdálkodását: az őshonos fafajokkal történő felújítások sikeressége, és olykor sikertelensége a klimatikus, hidrológiai viszonyok által determinált. Ugyanakkor az idegenhonos, invazív fafajokkal történő erdőfelújítások – bár kézenfekvő megoldásnak tűnnek- a jelölő élőhelyek sérülését hozhatják magukkal. Ezen két érdek összhangba hozására javaslatok is születtek.

Tóth János - Kaulák Gergő, a NYÍRERDŐ Zrt. Fehérgyarmati Erdészetének szakemberei „A Szatmár-Beregi kocsányos tölgyesek erdőgazdálkodási tapasztalatait” osztották meg a jelenlévőkkel. Öröm volt hallgatni a működő és széles körben elfogadott elveken alapuló gazdálkodási tapasztalatokról.

Dr. Gácsi Zsolt Ph.D., a Kiskunsági Erdőgazda Kft. ügyvezetője „Napjaink erdőtelepítési tendenciáiról” tartott előadásában kiemelte az telepítési kedv és erély csökkenést, annak okait, a fafajpolitikát, fafajválasztási érveket-ellenérveket.

dr. Keserű Zsolt - Dr. Rédei Károly, az Erdészeti Tudományos Intézet részéről „Fehérnyár klónok teljesítményvizsgálata alföldi száraz, homoki termőhelyen” címmel tartott előadásukban ígéretes klónkísérlet eredményeiről adtak számot.

Benke Attila - Cseke Klára - Borovics Attila, az Erdészeti Tudományos Intézettől „Őshonos nyárfajok genetikai változatossága a Dunántúlon” címmel tartott előadásukban a fennmaradt fehér nyár és rezgő nyár, valamint a két faj természetes hibridje, a szürke nyár természetes populációk genetikai változatosságának megismerése és feldolgozásának módszereire tértek ki.

Ficzere András, a KÖTI-VIZIG vízügyi főerdésze a „Szolnoki árapasztó csatornában végzett beavatkozások árvízre gyakorolt hatásai” címmel tartott előadásában érdekes szám adatokkal szolgált a különböző „simasági együtthatóval” jellemezhető vegetációk vízhozam mérési adatainak vonatkozásában. Megtudtuk, hogy fiatal sorközápolt nagy sortávolságú (4 m), illetve középkorú nemesnyáras erdőállomány esetén kedvező áramlási viszonyok alakultak ki, ugyanakkor a gyeppel bár a lágyszárú növényzet magassága 1-1,5 m magasságot elérheti júniusra - áramlási szempontból kedvező, mert növényzete elhajlik árvíz idején, azonban ezen tulajdonság megőrzése rendszeres karbantartást igényel, különben az invazív fa és cserjefélék gyorsan megtelepednek rajta s hirtelen lerontják az amúgy kedvező hatást.

Luzsi József, a MEGOSZ elnöke felkért hozzászólásában méltatta a Kutatói Nap összeállított programját. Kiemelte, hogy az ágazat valamennyi érintettje –a gazdálkodóktól a felügyeleten át a környezetvédelem, a vízügy, a kutatás, és nem utolsósorban a civil szektor, mint a gazdálkodás eredményeinek elsődleges megrendelője is jelen volt.

Szerettük volna a Vidékfejlesztési Minisztérium illetékes Főosztályainak állásfoglalását is hallani, de nem sikerült az időpont egyeztetés! 2014-ben folytatni kívánjuk a PÁRBESZÉDET a témában, kiemelten az akác és a nemesnyár fafajok területfoglalása, jelentősége kapcsán.

Az Egyesület jogelődje által 1994-ben alapított, és első ízben 1995-ben átadott ALFÖLDI ERDŐKÉRT EMLÉKÉREM kitüntetés és adományozási hagyományait az Egyesület tovább kívánta ápolni, folyamatossá téve és biztosítva az e téren kimagasló munkát végző szakemberek erkölcsi elismerését.

Az „ALFÖLDI ERDŐKÉRT EMLÉKÉREM”-mel az Egyesület azokat a személyeket tünteti ki évről évre, akik az alföldi erdőgazdálkodás területéken kiemelkedő munkát végeztek és jelentős mértékben hozzájárultak az Egyesület eredményes működéséhez.

Ennek szellemében 2013-ban Emlékérmeket adományoztunk:

- Prof. Dr. Mátyás Csaba egyetemi tanárnak,
- Sári Zsolt László Kereskedelmi és Marketing Iroda vezetőnek,
- Fekete György Béla erdészeti igazgatónak, és
- Luzsi Józsefnek, a Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetsége (MEGOSZ) elnökének.

A Kitüntetetteknek ezúton is gratulálunk!